

СИЛАБУС КУРСУ

ТРАНСАКЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ТРАНСАКЦІЙНА АРХІТЕКТОНІКА

Ступінь вищої освіти –PhD.

Освітньо - наукова програма підготовки докторів філософії з економіки

Спеціальність 051 - Економіка

Рік навчання: II, Семестр: 3, Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу: д.е.н., професор Архієреєв Сергій Ігорович

Анотація курсу

Опис дисципліни: Курс «Трансакційна політика та трансакційна архітектоніка» вводить до навчального плану у зв'язку із важливою роллю, яку грають трансакційна політика та трансакційна архітектоніка у економічному розвитку, та зростанням значення трансакційних витрат в умовах ринкової трансформації.

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань про архітектонику трансакційних витрат, їх типи, види атрибути та чинники виникнення, впливу на ринкову рівновагу, ефективність, досконалість ринку, співвідношення з іншими видами витрат експлуатації економічної системи – трансфертними, інтеракційними, інституційними, про розподіл трансакційних витрат між економічними суб'єктами, трансакційний капітал та трансакційний сектор економіки і формування трансакційної політики, слушної для виконання нагальних потреб суспільства

Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення сутності трансакційної політики та трансакційної архітектоники, основних напрямків їх удосконалення, і у цьому контексті трансакційних витрат та основних напрямків їх скорочення; набуття вмінь аналізувати особливості трансакційної політики, трансакційної архітектоники та трансакційних витрат в умовах транзитивної економіки та приймати адекватні рішення.

У процесі вивчення курсу студенти повинні вільно володіти економічною термінологією, понятійним апаратом і категоріями дисципліни у процесі їх дискусійного обговорення; знати сутність та види витрат експлуатації економічної системи та трансакційних витрат, роль трансакційних витрат у економіці, її позитивну та негативну складові, значення трансакційного сектору у економічному розвитку держави; творчо

використовувати теоретичні положення для аналізу рівня трансакційних витрат в економіці та розкрити чинники їх зростання, вміти запропонувати заходи зниження трансакційних витрат у конкретній економічній ситуації, вміти давати власну науково-обґрунтовану оцінку будь-якого економічного явища.

Предметні компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті освоєння навчальної дисципліни:

– (ЗК 2) Володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності.

– (ФК 3) Здатність володіти та адекватно використовувати понятійно-категоріальний апарат та методологію сучасної економічної теорії для ідентифікації актуальних економічних явищ та процесів, проблем і протиріч суспільного розвитку.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

ПРН 5. Володіти навичками формування та вдосконалення важливої дослідницької задачі для її розв'язання, вміння знаходити, збирати, впорядковувати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в науковому контексті.

Організація навчання. Тематичний план курсу

Організація навчання передбачає лекційну складову та проведення практичних занять згідно тематичного плану курсу:

Тема 1. Сутність трансакційної архітекtonіки як основи трансакційної політики

Сутність трансакційної політики. Сутність архітекtonіки. Основні риси інституційної архітекtonіки. Сутність трансакційної архітекtonіки. Її зв'язок з трансакційною політикою. Завдання трансакційної політики. Інструментарій трансакційної архітекtonіки. Роль трансакційної архітекtonіки у реалізації трансакційної політики.

Тема 2. Архітекtonіка трансакційних витрат

Типи трансакційних витрат. Класифікація трансакційних витрат відносно трансакцій. Трансакційні затрати та втрати. Трансакційні екстерналиї та інтерналії. Асиметрична інформація як чинник трансакційних витрат. Спільні риси та відмінності трансформаційних та трансакційних витрат.

Тема 3. Архітекtonіка трансакцій

Архітектоніка трансакцій за Дж. Коммонсом. Трансакції обладнання. Трансакції управління. Трансакції раціоналізації. Архітектоніка інституційних трансакцій за Д. Бромлі. Категорія інституційних трансакцій, їх відмінність від звичайних трансакцій. Інституційні фрірайдери. Креативні та репродуктивні інституційні трансакції. Витрати інституційних трансакцій в умовах ринкової трансформації: Трансакції інститутів та трансакції інституцій. Інституційні трансакції та трансакції підтримки інституційних норм.

Тема 4. Архітектоніка трансакційного сектору економіки

Трансакційний сектор у структурі національної економіки. Величина трансакційного сектору. Архітектоніка та структура трансакційного сектору. Витрати захисту прав власності. Розвиток галузей товарних і фінансових трансакцій. Трансакційний сектор у системі національних рахунків. Статистика трансакційного сектору. Оцінка величини трансакційного сектору за системою національних рахунків. Перспективи розвитку трансакційного сектору та його архітектоніки.

Тема 5. Державна трансакційна політика України

Економічна політика у посттрансформаційній ринковій економіці. Державна трансакційна політика. Принципові обмеження трансакційної політики. Орієнтири державної трансакційної політики. Механізм впливу трансакційної політики. Інституційні трансакції як засіб здійснення трансакційної політики. Особливості підтримки інституційних норм в умовах України. Структурні перетворення економіки України, обумовлені дією трансакційних факторів. Перетворення економіки України на тлі світових тенденцій

Форми оцінювання

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену. Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять три питання, Відповідь передбачає поряд з демонстрацією теоретичних знань, їх застосування щодо країни, обраної при виконанні індивідуального завдання. Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни

Види робіт	Максимум балів
Поточний контроль на заняттях	30
Контрольна робота	30
Разом	60

Екзамен	40
Всього	100

Основні рекомендовані джерела для ознайомлення з курсом

1. Архієреєв С. Державна трансакційна політика та структурні перетворення економіки України Х., 2006. – 108 с.
2. Архієреєв С.І. Трансакційна архітектоника // Економічна теорія – 2004. – №1 – С.69-83
3. Архієреєв С. Трансакционная архитектоника и институциональные преобразования трансакционного сектора // Институциональная архитектоника и динамика экономических преобразований / Монография. Под ред. А.А.Гриценко.-Х.: Форт, 2008 - С.464-511.
4. Архієреєв С.І. Макроекономічна оцінка ролі фінансового сектору у трансакційному секторі економіки України // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. - № 1(13). – С. 25-30.
5. Архієреєв С.І. Трансакційна складова екзогенних чинників впливу на зайнятість в умовах глобалізації економіки Проблеми економіки. – № 3. – 2013. – с.227-332.

Політика курсу

Поряд з аудиторними заняттями курс передбачає самостійне вивчення літератури, засвоєння матеріалу шляхом консультацій та демонстрацію застосування набутих знань в обраній темі дисертаційного дослідження. Позитивне оцінювання можливе лише у разі додержання усіх вимог академічної доброчесності.